

Balgfreds (S. A. Hansen) udtalte, at det var hans Overbevisning, at Landstthinget ifjor vilde være gaaet ind paa det, hvorpaa Ministeren var gaaet ind, da kan jeg maasse give ham Ret i denne Paastand, men dette har da alene sin Grund deri, at Landstthinget stode paa, at Ministeren ikke vilde gaa ind paa Noget, som Landstthinget umuligt kunde gaa ind paa. Der er en vis Forbindelse tilstede i saa Henseende. Jeg gik ud fra, at Landstthinget efter sin hele Stilling ikke vilde kunne gaa ind paa en Ordning, hvoraf Følgen vilde blive den, at de kirkelige Indtægter aldeles forsvandt, saa at der blot bestemtes, hvormegat deraf der aarliggen skulde anvendes til kirkelige Diemed, medens det Dvrige, som ikke blev anvendt her-til, forsvandt, eller ialfald blev stillet saaledes, at det kunde anvendes til ganske andre For- maal end kirkelige; men det er ligesaa sikkert, at ogsaa Landstthinget maatte vide, at Mini- steren ikke efter sin Opfattelse vilde gaa ind paa en Overenskomst, beregnet paa at gennem- føre Loven i Landstthinget, naar han frafaldt de Hovedgrundsaetninger eller den hele Basis, hvorpaa Lovforslaget var bygget. Saaledes var Forholdet dengang. Hvorvidt der nu vil kunne komme Noget ud af den fornyede For- handling af denne Sag og — jeg vil strax tilføie — af den følgende, der vil komme for, kan jo være overmaade tvivlsomt. Efter de Uttringer, som saaldt fra den ærede næstsidste Taler, er min Tro herpaa bleven endnu mere svækket. Det ærede Medlem er jo nu kommen til den Overbevisning, at Folk i det Hele taget i en ganske overordentlig Grad interessere sig for denne Sag, og at Folket er imod den Afgjørelse, som var nærved at blive ved- taget i sidste Samling. Det er jo af den Slags Ting, hvormod der ikke let kan dispute- res. Naar man ikke vil holde fast paa den Sætning, at Folkets Anskuelse maa antages at være den, hvormod Rigsdagen i sin Selshed enes, men derimod anser for at være Folkets Anskuelse, hvad den enkelte Rigsdagsmand tror at have erfaret ved sine Møder med større eller mindre og mer eller mindre farvede Kredse omkring i Landet, saa ville Meningerne om, hvad der er Folkets Anskuelse, blive høist forskjelligte, og navnlig kunde man med Føie

oplafte det Spørgsmaal, om Folket da ogsaa rigtig har fattet, hvormod Sagen dreiede sig, om det virkelig er dette, som Folket har lagt saa overordentlig Vægt paa, at Ordningen med Hensyn til vore kirkelige Embedsmænd skete paa den ene eller den anden Maade, om de oppebære deres Lønning gennem Tienden eller af Statskassen. Dette er dog Noget, hvormod der har været saa overordentlig stor Strid selv mellem dem, som særlig ere blevene kaldte folkelige Repræsentanter, som maa antages at kjende Folket meget nøie, og hvoraf dog Nogle ere gaaede ud fra, at det er noget meget Ufolkeligt, at de geistlige Embedsmænd blive behandlede ligesom andre Statens Em- bedsmænd. Den ærede næstsidste Taler udtalte i sit Indledningsforedrag, at det netop er Spørgsmaalet, om Geistligheden i det Hele taget skal behandles som „vore andre Embeds- mænd“. Ja, det er netop Tingen, om man ikke tager feil ved at betragte de geistlige Embedsmænd som „vore andre Embedsmænd“. Jeg skal derfor gjentage, hvad jeg i sin Tid gjorde opmærksom paa, at der i selve denne Lov er givet Bestemmelser, hvor- efter de geistlige Embedsmænd ere stillede saaledes, at de ifølge Lovens Medfør kunne have den største Behagelighed og Fornøielse af det, hvorfor andre Embedsmænd vilde blive affatte fra deres Embeder, nemlig naar de modtage Gaver for, hvad de have udført. Dette er dog en høist behyndelig Modsaetning mellem „geistlige“ og „andre Embedsmænd“. Naar en anden Embedsmand, f. Ex. en Dom- mer, har affagt en god Dom, som i høit Grad har behaget en Mand, og denne i sin Glæde derover ved Nytaarstid giver ham en god Present, saa er dette Noget, som vil komme denne Embedsmand meget dyrt at staa, men naar en Mand har hørt en særdeles god Præ- dikten og derfor sender Præsten et godt Offer eller deslige, saa modtages det med Belivillie, og Loven har ikke det Mindste derimod. Dette synes dog at være en Forskjel mellem Geist- ligheden og „vore andre Embedsmænd“, og der er flere andre Forskjelligheder, som jeg ikke skal berøre, da jeg ikke vil gjentage, hvad jeg udsørligt ifjor udtalte, men kun har villet an- tyde, at det ikke maa opstilles som en Tros-